

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक-एसडीआय १६०१/सीआर ५८/४अ.

मंत्रालय विस्तार, मुंबई. ४०० ०३२

दिनांक- ११ मे, २००१

- घाचा :- १) शासन निर्णय कृषि व पशु विभाग निर्णय क्रमांक-एसडीआय-१६२०/सीआर २०१ ४-अ, दिनांक १३/२/२००१.
२) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक- १२-२/२ कें-पॉलिसी, एम.एम. II, दिनांक ३१/३/२००१
३) शासन निर्णय, कृषि व पशु विभाग क्रमांक-अंवाज १००१/प्र.क्र.८१/२५-अ, दिनांक १०/५/२००१

प्रस्तावना:-

दिवसेंदिवस कठीण होणा-या मजुरांच्या प्रश्नावर मात करणे, कृषि उत्पादन वाढविणे, शेतीच्या कामाचा खेळ वाचविणे व खर्च कमी करणे आणि शेतीच्या यांत्रिकीकरणास प्रोत्साहन देणे ही उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी राज्यातील अल्प व अत्यल्प भूधारक शेतक-यांना कृषि यांत्रिकीकरण करण्यास प्रोत्साहन देण्यासाठी राज्यामध्ये केंद्र पुरस्कृत कृषि यांत्रिकीकरण ही १०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजना राज्यात सन १९८५-८६ पासून राबविण्यात येत आहे. सन २०००-२००१ या वर्षाकरिता ही योजना पुढे चालू ठेवण्याचे शासन आदेश दिनांक १३/२/२००१ अन्वये निर्गमित करण्यात आले होते. आता केंद्र शासनाने वर्कप्लेन अंतर्गत २००१-२००२ मध्ये रुपये ५० लाखाचा (रुपये पन्नास लाख फक्त) कार्यक्रम राबविण्यासाठी मंजूरी दिलेली आहे. त्याचप्रमाणे दिनांक ८/५/२००१ रोजी झालेल्या राज्य सल्लागार समितीच्या बैठकीत रुपये ५० लाखाचा (रुपये पन्नास लाख फक्त) सदर कार्यक्रम राबविण्यास समितीने मान्यता दिली आहे. राज्यस्तरीय सल्लागार समितीने सदर कार्यक्रमासाठी प्रशासकीय मान्यता देताना ट्रॅक्टर वाटप हा घटक वगळण्याचे निर्देश दिलेले आहेत. केंद्र शासनाने व राज्यस्तरीय सल्लागार समितीने दिलेली प्रशासकीय मान्यता विचारात घेवून सन २००१-२००२ मध्ये हा कार्यक्रम राबविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने सन २००१-२००२ मध्ये केंद्र पुरस्कृत कृषि यांत्रिकीकरण या योजनेसाठी वर्कप्लेन अंतर्गत दिलेली प्रशासकीय मान्यता व राज्यस्तरीय सल्लागार समितीच्या दिनांक ८/५/२००१ रोजी झालेल्या बैठकीत या कार्यक्रमासाठी दिलेली प्रशासकीय मान्यता विचारात घेवून हा कार्यक्रम सन २००१-२००२ मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी रुपये ५० लाखाच्या (रुपये पन्नास लाख फक्त) कार्यक्रमास शासन मान्यता देत आहे. या कार्यक्रमामध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के आहे. हा कार्यक्रम राबविण्यासाठी रुपये ३० लाख (रुपये तीस लाख फक्त) मुक्त करण्यास शासन मान्यता

१. या योजने अंतर्गत मंजूर करावयाचे अनुदान आणि योजना राबविण्या संदर्भातील अटी व शर्ती पुढील प्रमाणे राहतील.
अ) या योजनेतून ट्रॅक्टर वाटप हा घटक वगळण्यात आला आहे. त्यामुळे ट्रॅक्टर वाटप या घटकासाठी अनुदान मंजूर करण्यात येऊ नये.
ब) या योजनेअंतर्गत अल्प व अत्यल्प भूधारक शेतक-यांना स्वयंचलित औजार किंवा ट्रॅक्टर चलीत औजार खरेदीसाठी अनुदानाचा दर औजाराच्या किंमतीच्या ३० टक्के किंवा रु. १०,०००/- यापैकी जे कमी असेल ते या मर्यादित राहिल. हे अनुदान एक व्यक्तीगत शेतकरी अथवा शेतक-यांचा गट यांना क्षेत्रिय मर्यादा विचारात न घेता देय राहिल.
क) योजनेंतर्गत समाविष्ट औजार खालील प्रमाणे आहेत.

१. रोटोव्हेटर. २. टीएम स्प्रेअर. ३. कल्टीव्हेटर. ४. सीड ड्रिल. ५. रिपर. ६. मल्टीक्रॉप रोसर

७. पॉवर टिलर. ८. मल्टी परपझ टूल बार. ९. पॅडी रोसर. १०. पॅडी ट्रान्सप्लेन्टर. ११. गवत कापण यंत्र

३. ही योजना कृषि उत्पादनात यांत्रिकी करणाऱ्या हिस्सा वाढविण्यासाठी राज्यातील सर्व जिल्ह्यात. राबविण्यात यावी. आयुक्त कृषि यांनी प्रत्येक जिल्ह्यात उपयोगात आणण्यात येणारे ट्रॅक्टर/औजार व यांत्रिकी करणाऱ्या प्रगतीसाठी असलेला वाव विचारात घेवून प्रत्येक जिल्ह्यात लक्षांक निर्धारित करावेत. केंद्र शासनाने ही योजना राबविण्यासाठी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार हा कार्यक्रम राज्यात राबविण्यात यावा.

४. या योजनेअंतर्गत ज्या शेतक-यांकडे पूर्वी घेतलेला ट्रॅक्टर आहे, त्यांना औजार खरेदीसाठी अनुदानाचा लाभ देता येईल. शेतक-यांची निवड करताना अल्प, अत्यल्प आणि मध्यम शेतक-यांना याच क्रमवारीने प्राधान्य द्यावे.

५. सन २००१-२००२ मध्ये या कार्यक्रमासाठी मंजूर करण्यात आलेल्या निधीपैकी २२.५ टक्के निधी अनुसूचित जाती/जमातीसाठी राखून ठेवावा व त्यांच्यासाठीच खर्च करण्यात यावा.

६. या योजने अंतर्गत लाभार्थिना व्यावसायिक औजार महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ किंवा महाराष्ट्र ग्रंथ उद्योग विकास महामंडळ यांचे मार्फत खरेदी करण्यात यावेत.

GR-20020122123400000-0400

७. या योजनेचे सनिवत्रण राज्य स्तरावर मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली नियुक्त केलेली समिती करेल. आयुक्त (कृषि) हे राज्य स्तरावर या योजनेचे सनिवत्रण अधिकारी म्हणून काम पाहतील.

८. आयुक्त (कृषि) यांनी जिल्हा निहाय आर्थिक व भौतिक लक्षांकाचे वाटप करावे. या योजनेसाठी आयुक्त (कृषि) व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी जिल्हा परिषद यांना आह्वरण व सविस्तरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

९. आयुक्त (कृषि) यांनी या योजनेचा मासिक प्रगती अहवाल व उपचौगिता प्रमाणपत्र पूर्वी विहित केलेल्या नमुन्यात केंद्र शासनास पाठविण्यात यावे. या योजनेचा खर्च तात्काळ सुरु होईल हे पहावे. बँका महामंडळाकडे कर्जाची रक्कम वर्ग करतील त्यावेळी अथवा शेतकरी औजारे खरेदी करतील त्यावेळी कृषि विकास अधिका-यांनी अनुदानाची रक्कम महामंडळाकडे वर्ग करावी. अनुदान उपलब्ध असतांना ते तात्काळ वितरीत न केल्यास कृषि विकास अधिकारी यांची व्यक्तीगत जबाबदारी राहिल.

१०. या योजनेचा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखा शिर्षाखाली नोंदवून सन २००१-२००२ या वित्तीय वर्षाकरिता मंजूर केलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

मागणी क्रमांक- डी-३

२४०१ पीक संवर्धन

११३-कृषि अभियांत्रिकी

११३(दोन) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना- केंद्र पुरस्कृत योजना

११३(दोन)(पाच) सुधारित शेती अवजारे व साधने यांना अर्थ सहाय्य

४३ अर्थसहाय्य (२४०१-२५१३)

११. हे आदेश राज्यस्तरीय अंमलबजावणी समितीच्या दिनांक ८/५/२००१ च्या बैठकीमध्ये घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार तसेच नियोजन व वित्त विभागाच्या मान्यतेने, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-वित्त विभाग १५२५/व्यव-१/दि.११/५/२००१ व अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-वित्त विभाग क्र.३९७/अर्थोपाय, दिनांक ११/५/२००१ ला अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(रेखा भिडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रति)

संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

जिल्हाधिकारी (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

कृषि सहसंचालक (विस्तार), महाराष्ट्र राज्य, पुणे

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्या.राजन हाऊस,

प्रभादेवी, मुंबई-२५

विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)

स्व. मुख्य वित्त व लेखा अधिकारी (जिल्हा परिषद)

कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर (लेखा परिक्षा)/(लेखा व अनुज्ञेयता)

पर्व कोषागार अधिकारी

व्यवस्थापकीय संचालक, राष्ट्रीय कृषि व ग्रामीण विकास बँक, मुंबई

व्यवस्थापकीय संचालक, भुविकास बँक, मुंबई

सह सचिव, भारत सरकार, कृषि व सहकार मंत्रालय, कृषि भवन, नवी दिल्ली

नियोजन विभाग/वित्त विभाग/ ग्राम विकास विभाग

कक्ष अधिकारी, २५.जे, कृषि व पशु विभाग

GR-20020122123400000-0400